

Foreningen Bornholm

Referat fra ordinær generalforsamling mandag den **22. juni 2015** kl. 19.00

Generalforsamlingen blev afviklet efter en tur, guidet af Finn Hansen, rundt i Aarsdale i "fotografen Valdemar Myhres fodspor" og fællesspisning i Aarsdalehuset.

1. **Velkommen og valg af dirigent.** Formanden Svend Kramp bød kl. 19.10 velkommen til denne ordinære generalforsamling i Aarsdalehuset.

41 medlemmer var mødt frem, og **Britta Kofoed** blev enstemmigt valgt til dirigent.

Herefter kunne dirigenten konstatere, at generalforsamlingen var korrekt indvarslet og dermed lovlig. Bemærkede dog, at der på hjemmesiden var skrevet 19.30 for generalforsamlingens start.

Gennemgik dagsordenen, der kunne godkendes.

2. **Valg af 2 stemmetællere.** Henrik Olsen og Ole Andersen blev valgt.

3. **Beretninger om foreningens virke i det forgangne år.**

A. Svend Kramp, generelt.

Den mest positive udvikling i år er, at vi er oppe omkring 300 medlemmer - det skifter hurtigt lidt over lidt under. En jævn fremgang år for år fra godt 200 medlemmer i 2011. En væsentlig del af tilgangen skyldes de ture, som vi nu holder fast hvert forår og efterår, udover turen før generalforsamlingen. Der er hver gang mange deltagere OG de giver nye medlemmer. Arrangementer er en del af formålet om at øge interessen for øens seværdigheder, og synlighed giver den opbakning, der skal til for at tages alvorligt i debatten.

Efterårsturen 11.oktober sidste år gik til 2. verdenskrigs store tyske kanonanlæg ved Dueodde, hvor Jens Christian Skaarup gav en glimrende rundvisning og historisk fortælling for de ca. 50 fremmødte: De fleste var med på Slusegårdens cafeteria til en gang eftermiddagskaffe, som FB betalte ligesom ved Hammershus sidste forår. Men det gør vi nok ikke mere. Det skal ikke hedde sig, at vi sløser med medlemmernes penge. Fremover må man selv tage mad og drikke med.

Sådan var det ved forårsturen den 26. april til Hammerfyret, hvor der kom 70 mennesker. De fik en fremragende tur rundt i terrænet omkring fyret, guidet af

Niels-Jørn Jensen, som fortalte om fyrvæsenet og krigshistorien på Hammeren, med mange spændende detaljer.

Til september går turen til Øle Å, hvor vi skal se virkningerne af et projekt med rydning af skov omkring den øvre del af åen. Det er en af de sager, bestyrelsen har været involveret i, og som det bliver spændende at følge i fremtiden.

Vi har også været med i projektet Linjer i Landskabet om et nyt stisystem syd for Åkirkeby, som nu har fået en del penge bevilget, men der søges stadig flere fondsmidler, og imens er Bornholms Regionskommune gået med ind og styrer projektet.

En del af det stisystem er en markvej mellem Limensgade og Bodernevej i Åker, forbi Limensgård og Store Bøsthøj. Landmanden ønskede at fjerne vejen, men det gik Friluftsrådet og vi imod, så vejen blev kun ændret lidt, og spærringerne er fjernet. (DN/BNFs forårstur) Den sag startede som en af de utroligt mange småsager om byggeri og anlæg i forhold til fredninger, som kommunen sender til udtalelse. De fleste er der ingen problemer i, men den her gik vi imod – med held. Den sag er en af flere, der tyder på øget pres på landskab og beskyttet natur, så det er nødvendigt at være på tæerne, for at leve op til vores formål: Bevare, frede, oplyse om og give adgang til seværdige steder.

Ved Åkirkeby har Bornholms Regionskommune foreslået at tillade byggeri af et discountmarked på Kannikeengen, som en del af et kommuneplantillæg om detailhandelen. Vi og mange andre har protesteret imod det byggeri, som vi mener vil ødelægge engen og indkørslen til Åkirkeby. Planerne for Rønne og Nexø har vi ikke kommenteret. Kommunalbestyrelsens Økonomi-og Planudvalg gik i sidste uge imod et byggeri ved Åkirkeby, kommunalbestyrelsen behandler sagen i denne uge.

I efteråret var det meningen, at vores og Allinge-Sandvig Byforenings medlemmer skulle rydde Store Madsebakke for krat og bevoksning for at museet evt. kunne finde flere helleristninger men det blev desværre i sidste øjeblik stoppet af ejerens familie. Helleristnings-området var også emnet, da et par fra bestyrelsen i det tidlige forår gav rundvisning til en gruppe landskabsarkitekt-studerende, som skulle lave rapport med forslag til en fremtidig bedre udvikling af Nordbornholm. De havde kontakt til mange aktører på Bornholm, og deres resultat blev præsenteret på Folkemødet fornylig, med mange spændende og nye visioner om at bruge landskabet til en fremtidig udvikling.

Det kommende Besøgscenter ved Hammershus er en af de sager, der har optaget bestyrelsen meget i det forløbne år, på grund af problemer med overtrædelser af naturbeskyttelsesgrænserne og Naturstyrelsens planer om betaling for parkering,

som vi er meget imod. I januar spurgte vi derfor helt konkret, hvor langt der må være fra en gratis, offentlig parkeringsplads til en seværdighed. Vi har endnu ikke fået klart svar. Besøgscenteret bliver mindre, billigere og forsinket et år ifht. planen.

Det store restaureringsarbejde på Hammershus har afsløret, at en mindeplade for den første store restaurator, Peter Hauberg, er forsvundet. Pladen blev oprindeligt sat op af Foreningen Bornholm, så vi har besluttet at sætte en ny mindeplade op. Det har taget lang tid at få ja i Kulturstyrelsen, men nu er det kommet, så vi kan få pladen op i løbet af sommeren..

Ellers kan jeg fortælle, at bestyrelsen har holdt 6 møder det forløbne år – og skrevet utroligt mange mails sammen. Tak til bestyrelsen for samarbejde og tålmodighed. Foreningen Bornholm er nu fast inviteret til Fredningsnævnets besigtigelser af sager med problemer i forhold til fredninger. Fornylig var vi med 3 steder på samme dag. Vi har haft et godt årligt møde med kommunens skovfoged Ole Holm Pedersen om hans arbejde og planer for det kommende år. (Pedersker Jagthus) Nogle fra bestyrelsen har været aktivt involveret i oprydning i arkiverne i H V Jørgensens hjem og senere på Ø-Arkivet. Finn Hansen har nyredigeret folderen. Niels-Holger er en meget aktiv webredaktør af hjemmesiden med mange af disse og andre historier.

B. Møllerne ved Niels-Holger Larsen

Foreningen Bornholm følger stadig med i hvad der sker med vores gamle møller på Bornholm. Vi koncentrerer os først og fremmest om vore egne møller i Vang, Egeby og i Melsted.

Vores møller har det fint, der er foretaget et par mindre reparationer på Vang vandølle og på Egeby stubmølle. Stubmøllen i Melsted – ”Melstatrøntan”, tager Bornholms museum vare på, og den blev gjort køreklar til mølledagen i går 21. juni, hvor også Egeby og Vang blev åbnet og fremvist.

Der var 40 besøgende i Egeby, 50 i Vang og 45 i Melsted. Desuden besøgte 80 mennesker Kuremøllen, og Bechs mølle i Svaneke blev besøgt af 240 interesserede mennesker.

Så vidt vi er orienteret, bliver ingen af de fredede møller slettet på fredningslisten, og det er positivt, særlig for Saxebro mølle og bageris vedkommende. Hele ejendommen er i forfald, og der er desværre ikke nogen udvikling i fremtidsplanerne for Saxebro, men Foreningen Bornholm holder sig orienteret, og skubber på, hvor det er muligt.

Vi har nu underskrevet en aftale med ejeren af Slusegårds mølle, om at være behjælpelig med fremtidig istandsættelser og pleje, og det baner vejen for at der bliver taget vare på hele det unikke anlæg med mølle og ørredhus og de andre huse og anlæg. Det bliver en af Foreningen Bornholms større opgaver i det kommende år.

C. Naturpleje ved Finn Bræstrup Karlsen.

Bestyrelsen har jævnlig drøftet, at det ikke var nok at tage initiativer til fredninger, men at det også var nødvendigt at kontrollere, om fredningsbestemmelserne blev overholdt for de områder, som er blevet fredet. Foreningen har flere gange oplevet, at der har været en forfladigelse eller direkte overtrædelse af fredningsbestemmelserne.

Vi har derfor rejst flere sager overfor lodsejere og/eller myndigheder, når vi har konstateret, at dette er sket.

Senest har vi gjort indsigelser mod det planlagte byggeri af en Rema 1000 i Kannikeløkken i Aakirkeby, og vi er opmærksomme på, at der er foretaget en større rydning af opvækst i et fredet område midt i fuglenes yngletid ved Sorteavad nord for Bølshavn.

Bestyrelsen har også i år haft et møde med skovfoged Ole Holm Pedersen, hvor han fortalte om landskabsplejen i 2014 og planerne for 2015. Bestyrelsen nævnte forskellige emner, som man kunne tænke sig, at der blev gjort noget ved, f.eks. i forbindelse med møllerne og en bedre skiltning til de fredede områder.

Som sædvanlig var det meget givende med disse drøftelser med skovfogeden, og vi håber de fortsætter som sædvanlig.

Kommentarer til den tredelte beretning:

Erik Koefoed mente, at der var fundet en mindeplade udenfor Hammershus' mure og at den var bragt indenfor. Men vidste ikke hvor den er nu. Det undersøger han.

Jens Aagesen opfordrede til, at ejeren af Saxebro Mølle blev bedt om at sætte et skilt op ved møllen til orientering om, hvem der er ansvarlig for dens ringe tilstand.

Ann Vibeke Knudsen henledte opmærksomheden på, at Myreagre mølle af ejeren er sat til salg.

Beretningerne blev enstemmigt godkendt.

4. **Gennemgang af det reviderede regnskab ved kassereren, Tonny Kofoed.**
Regnskabet kan ligeledes ses på foreningens hjemmeside.

Med 297 medlemmer mod sidste års 264 var årets indtægter i alt 63.552 kr. og udgifterne 48.016 kr. Med kursreguleringen af værdipapirer blev årets resultat i alt 38.992 kr.

Foreningens egenkapital pr. 31. december 2014 var 965.974 kr.

Foreningen Bornholm
Årsregnskab for 2014

Resultatopgørelse	
	2013
Indtægter	
Komingsener	14.300
Salg bøger	50
Renteindtægter bank	-
Renteindtægter obligationer	6.764
Udbytte investeringsforeningsbeviser	42.438
Modtaget tilskud	-
Indtægter i alt	63.552
Udgifter	
Møder og korsel	2.165
Annoncer	5.831
Plakater og brochurer	6.031
Køb af bøger	800
Tryksager m.v.	2.660
Porto	3.502
Kontorhold	1.625
Gaver	457
Diverse udgifter	58
Arrangementer	12.265
Hjemmeside/internet	(686)
Vedligeholdelse møller	9.819
Tilskud	3.000
Depot- og bankgebyrer	491
Resultat før kursregulering og nedskrivninger	48.016
Kursregulering værdipapirer	15.536
Årets resultat	38.992

Balance pr. 31. december 2014

		2013
Aktiver		
Tilgodehavende kontingent	-	1.750
Bankindestående i Danske Bank	103.465	275.304
Obligationer, nom. kr. 149.730 5% Ostifermes Kreditf.	126.085	159.393
Investeringsforeningsbeviser til kursværdi	737.156	491.525
3 møller	3	3
Grundareal i Tejn	1	1
Madsobakke, anskaffelsessum efter tilskud	1	1
Aktiver i alt	966.711	927.977
Passiver		
Gæld		
Skyldige poster	737	995
Egenkapital		
Foreningens formue	965.974	926.982
Passiver i alt	966.711	927.977
Afstemning af egenkapital		
Formue pr. 31. december 2013		926.982
Resultat 2014		38.992
Formue 31. december 2014		965.974

Rønne, den 4. januar 2015

Tonny Kofoed
Kasserer

Revisorpåtegning

Vi har kontrolleret bilag og afstemt bankindestående og beholdning i depot med udskrifter fra bank.
Der er ingen bemærkninger i forbindelse med revisionen.

Rønne, den 16. januar 2015

Kai Platen
Revisor

Flemming Fiibe
Revisor

Foreningen administrerer 3 legater: Hammers Legat med 27.900 kr., Schrøders Legat på 11.000 kr. og Legatet for vedligehold af Davidstatuen på 22.000 kr.

Hammer var tidligere borgmester i Aakirkeby, og **Mogens Kofoed** mente, at Schroeder var "Farver" i Svaneke, og at det vel kan tænkes, at hans datter Sabina Schroeder, der sad på kommunekontoret i Svaneke, kan have oprettet legatet.

På et spørgsmål fra **Troels Jørgensen**, om det ikke ville være billigere at udsende materiale elektronisk i stedet for som endnu engang her i år pr. post, svarede Tonny Kofoed, at kun 1/3 af medlemmerne havde afleveret deres e-mailadresser til foreningen.

5. Indkomne forslag.

Der er ved fristens udløb ikke kommet forslag til behandling på generalforsamlingen.

6. Fastsættelse af kontingent.

Det blev enstemmigt vedtaget, at kontingentet for 2015 skulle være uændret 50 kr.

7. Valg til bestyrelsen. Tre bestyrelsesmedlemmer var på valg: Jens Ole Fassel, Kenn Sonne og Tonny Kofoed. Tonny Kofoed ønskede ikke at fortsætte i bestyrelsesarbejdet. I stedet nyvalgtes Jens Christian Skaarup.

8. Valg af revisorer. Foreningen har to revisorer, hvoraf en er på valg: Flemming Vibe blev enstemmigt genvalgt.

9. Valg af bestyrelsessuppleant. Maud Westh blev genvalgt.

10. Eventuelt. Ann Vibeke Knudsen henviste til Foreningen Bornholms arkiv på Ø-arkivet, hvor der var indgået et stort materiale efter oprydning i den tidligere formand H V Jørgensens private arkiver. Det er typisk et godt vinterarbejde, og A V Knudsen, som normalt plejer at være på arkivet mandag formiddag, vil gerne sætte nybegyndere ind i dette arbejde.

I forlængelse heraf kunne AV Knudsen som redaktør for Historisk Samfunds Bornholmske Samlinger dele et antal bøger ud til interesserede medlemmer..

Formanden afsluttede generalforsamlingen klokken 2020 med en tak til dirigenten for myndig og veludført ledelse af generalforsamlingen.